

Obrazloženje uz prijedlog Odluke o nerazvrstanim cestama i javnoprometnim površinama na području Općine Mošćenička Draga

Pravna osnova za donošenje Odluke je članak 109. Zakona o cestama („Narodne novine“ broj 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19) u dijelu koji se odnosi na nerazvrstane ceste, te Zakon o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ broj 68/18, 110/18, 32/20) u dijelu koji se odnosi na javno-prometne površine.

Zbog sličnosti problematike koju je potrebno urediti za nerazvrstane ceste i javnoprometne površine ovim prijedlogom Odluke obuhvaćene su i javnoprometne površine.

Za provođenje ove Odluke nije potrebno osigurati posebna financijska sredstva, izvan sredstava koja su namijenjena održavanju nerazvrstanih cesta i koja se osiguravaju u godišnjim programima održavanja komunalne infrastrukture.

Problematika održavanja nerazvrstanih cesta i javno-prometnih površina na području Općine Mošćenička Draga do sada je bila uređena Odlukom o nerazvrstanim cestama na području Općine Mošćenička Draga („Službene novine Općine Mošćenička Draga“ broj 5/2015 i 6/2015).

Ovim prijedlogom se materija održavanja nerazvrstanih cesta u cijelosti usklađuje sa Zakonom o cestama koji pored javnih cesta (autoceste, državne, županijske, općinske i lokalne ceste) uređuje i pitanja koja se odnose na nerazvrstane ceste (u cijelosti u dijelu definicija ceste, dijelova nerazvrstanih cesta, njihov pravni status, upis u zemljišne knjige, način financiranja izgradnje i izgradnje novih cesta).

Zakon ne sadrži posebne odredbe o načinu zaštite i održavanja nerazvrstanih cesta, no u članku 109. upućuje na odgovarajuću primjenu odredbi koje se odnose na održavanje javnih cesta (čl. 45. st. 1, 2, 4, 5, članak 46., 47., 48., 49., 51., 54., 58., 60., 61. i 62. Zakona).

Mogućnost odgovarajuće primjene nije dana za naknadu šteta od divljači (čl. 50. Zakona), prilagođavanje priključka i prilaza i ukidanje priključka na javnu cestu (čl. 52. i 53. Zakona), preglednost na javnoj cesti (čl. 56), te postavu reklama uz javnu cestu (čl. 59.).

Prijedlog Odluke pripremljen je na način da je u njega preuzeta većina osnovnih pojmova vezanih uz nerazvrstane ceste na način kako su definirane Zakonom

- vrste nerazvrstanih cesta i javno-prometnih površina kolnih površina koje čine nerazvrstane ceste, te što čini nerazvrstane ceste - članak 2. Prijedloga,
- stručni pojmovi i njihova objašnjenja – članak 3. Prijedloga,
- odredbe o pravnom statusu cesta i javno-prometnih površina i zaštiti istih – čl. 4. i 5.

(preuzeto iz Zakona o cestama i Zakona o komunalnom gospodarstvu).

Člankom 6. propisane su nadležnosti za poslove upravljanja nerazvrstanih cesta i javno-prometnih površina i sadržaj tog upravljanja, dok je člankom 7. propisana organizacija obavljanja poslova održavanja istih sukladno Odluci o komunalnim djelatnostima, a člankom 16.-18. nadležnosti za izgradnju i rekonstrukciju istih.

Člankom 8. propisan je način određivanja obima i nivoa njihovog održavanja te koji sve elementi se uključuju u to održavanje, dok je člancima 9.-15. propisano što čini redovno održavanje uključivo održavanje u zimskih uvjetima te što čini pojačano održavanje.

Članci 16.-18. sadrže odredbe o gradnji i rekonstrukciji.

Mjere zaštite nerazvrstanih cesta i javno-prometnih površina propisane su člancima 19.-39., sukladno rješenjima propisanim Zakonom o cestama za javne ceste i sadašnjem stanju

nerazvrstanih cesta na području Općine Mošćenička Draga (dio nerazvrstanih cesta i javno prometnih površina na području Općine Mošćenička Draga nema sve elemente koje proizlaze iz današnjih propisa: donji stroj, širina, nosivost i nagibi i drugi elementi koji se primjenjuju kod gradnje novih cesta), zbog čega su izuzetno podložne oštećenju i propadanju i prilikom redovne uporabe a posebno kod pojačanog prometa na njima:

- namjena cesta i javno prometnih površina i zabrane neovlaštenih postupanja koje se propisuju radi zaštite (čl. 19., 20. i 21.),
- člankom 22. propisano je da vozila u prometu moraju poštivati uvjete prometovanja u pogledu dozvoljene vrste vozila, ukupne nosivosti i osovinskog opterećenja, te način kako se može obavljati prijevoz koji premašuje odobrenu nosivost.

U svrhu zaštite nerazvrstanih cesta i sprječavanja njihovog uništavanja propisano je da se svi prijevozi iznad dozvoljene nosivosti pojedine ceste smatraju i izvanrednim prijevozom i prekomjernom uporabom ceste. (članak 27.) Izuzeci od toga propisani su u stavku 3. i 4. (za ove izuzetke se ne plaća naknada za prekomjernu uporabu).

Člankom 23. propisana je nadležnost propisivanja uvjeta priključka na nerazvrstanim cestama u postupku ishoda građevinskih dozvola – Jedinostveni upravni odjel.

Nadalje, detaljno su razrađeni uvjeti i postupak izdavanja odobrenja za

- 1) izgradnju priključka na cestu ili javno prometnu površinu (čl. 23., 24., 26.)
  - naknada iznosi 1,00 kn/m² zauzete površine ceste
- 2) izvanredan prijevoz i prekomjernu uporabu
  - naknada za prekomjernu uporabu nerazvrstane ceste obračunava se i plaća u iznosu od 15,00 kn/t tereta koji se prevozi uvećano za težinu praznog vozila (15,00 kn/t), do sada se određivala samo uzimajući u obzir težinu tereta koji se prevozi
    - izuzetak su jednokratne dopreme ili otpreme materijala koje se mogu izvršiti teretnim vozilom ukupne mase do 12 tona – paušalna naknada 150,00 kuna po prijevozu (stavak 7. članka 27. Odluke)
- 3) zauzimanje dijela ceste i javno-prometne površine radi uređenja gradilišta, izvođenja radova i odlaganja materijala (članak 24., 28.)
  - naknada se obračunava u iznosu od 1,00 kn/m² zauzete površine dnevno
  - izuzetak zatvaranje ceste – naknada iznosi 2.000,00 kuna po danu zatvaranja
- 4) prekopavanje ceste i javno-prometne površine (članak 30., 31.32.)
  - naknada iznosi 150,00 kuna po m² prekopane površine uz izuzetak prekopa koji se izvode radi održavanja ili izgradnje komunalne i druge infrastrukture u vlasništvu Općine te izgradnju komunalnih vodnih građevina

U vezi navedenog ističe se:

- člankom 24. propisano je da Odjel može odobriti korištenje prometnica za gore označene namjene uz mjere osiguranja zaštite ceste i sanacije šteta te slučajevi kada se obvezno traži predujmljivanje procijenjenih troškova sanacije ili bankarska garancije za naplatu tih troškova, kao i da vlasnik/investitor i izvođač ne mogu imati prema Općini nepodmirenih dugovanja, te da su u cijelosti platili komunalni doprinos. Radovi se ne mogu odobriti za vrijeme zabrane radova po odluci o privremenoj zabrani izvođenja građevinskih radova,.
- člankom 25. propisano je da se zahtjevi rješavaju u zakonskom roku od 30 dana i izuzetak od toga za jednokratne dostave u roku od 3 dana.
- člankom 35. propisani je način saniranja šteta i način izvođenja radova na tom saniranju.
- člancima 33. i 37. propisane su obveze Jedinostvenog upravnog odjela i izvođača radova održavanja cesta i javno-prometnih površina.

Po dosadašnjoj Odluci, naknadu za prekomjerno opterećenje ceste odnosno za prekopavanje ceste utvrđivao je općinski načelnik.

Prijedlogom ove Odluke određeno je da se visina tih naknada odredi ovom Odlukom kao Odlukom Općinskog vijeća. Izuzeci od naknade za prekomjernu uporabu ceste iz stavka 3. članka 22. su doprema goriva za potrebe domaćinstva i gospodarskih subjekata, doprema namještaja te opskrba gospodarskih objekata, objekata smještaja kamionima do 7,5 tona uz izuzetak pješačkih zona (stavak 4. članka 22.)

Nadzor nad nerazvrstanim cestama i javno-prometnim površinama Zakonom je dana u nadležnost komunalnom redarstvu te je takva odredba ugrađena u Odluku (članak 38., 39., 40.)

Za kršenje odredbi i zabrana utvrđenih ovom odlukom, predložene su maksimalne kazne koje jedinica lokalne samouprave može propisati i to posebno za izvoditelja radova održavanja (čl. 41. i posebno za sve druge osobe (čl. 42).

Prijedlog Odluke dostavlja se Vijeću na razmatranje i donošenje.

Mošćenička Draga, veljača 2022.

Općinski načelnik
Rikardo Staraj